

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

NAZIV AKTIVNOSTI:

Agromelioraciji na komasacijskem območju Nasovče – Kaplja vas in Drnovo - naložbi se sofinancirata s sredstvi EU iz evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014 – 2020, podukrepa 4.3, podpore za naložbe v infrastrukturo, povezane z razvojem, posodabljanjem ali prilagoditvijo kmetijstva in gozdarstva.

OPERACIJA:

Izvedba agromelioracij na komasacijskih območjih Nasovče – Kaplja vas in Drnovo. Agromelioracija na komasacijskem območju Nasovče – Kaplja vas se odvija v občini Komenda, na Drnovem pa se ti postopki vodijo še v sodelovanju s sosednjima občinama Kamnik in Mengeš.

POVZETEK:

Agromelioracija je sistem preurejanja zemljišč, s katerim se spremeni lastnost in uporabnost zemljišč. Obsega ukrepe, ki izboljšujejo fizikalne, kemijske in biološke lastnosti tal ter izboljšujejo dostop na kmetijska zemljišča. Ti ukrepi so predvsem: izravnave zemljišč, krčitev grmovja in dreves, nasipavanje rodovitne zemlje, odstranitev kamnitih osamelcev, ureditev poljskih poti, izdelave teras, ureditev gorskih in kraških pašnikov, apnenje in založno gnojenje. Za agromelioracijska dela, ki jih je treba izvesti zaradi komasacije, je potrebno pridobiti soglasja lastnikov kmetijskih zemljišč, ki imajo v lasti več kot 67% površin kmetijskih zemljišč na območju agromelioracije. Odločbi o uvedbi komasacijskega postopka je izdala Upravna enota Kamnik, in sicer: za območje Nasovče - Kaplja vas dne 17. 04. 2015 pod št. 331-12/2014/68 (dokončna in pravnomočna od 17. 11. 2015), za območje Drnovega pa 15. 09. 2015 pod št. 331-27/2014/173 (dokončna in pravnomočna od 19. 04. 2016). Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je izdalo naslednji odločbi o uvedbi agromelioracije: za območje Nasovče – Kaplja dne 13. 07. 2016 pod št. 3313-37/2016/10, za Drnovo pa dne 27. 7. 2016 pod št. 3313-244/2015-10. Obe odločbi sta pravnomočni in dokončni.

Na podlagi navedenih odločb se je za območje Nasovče – Kaplja vas občina Komenda sama, za območje Drnovega pa skupaj s sosednjima občinama Kamnik in Mengeš, prijavila na 1. razpis Agencije Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja, pod ukrep 4.3, podpora za naložbe v infrastrukturo, povezano z agromelioracijo na komasacijskih območjih. Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja je izdala odločbi o pravici do sredstev: za območje Nasovče – Kaplja vas je odločbo št. 33130-26/2016/10 z dne 16. 08. 2017 pridobila občina Komenda (odobreni znesek znaša 373.494,37 €), za Drnovo pa je tudi za Komendo in Mengeš odločbo št. 33130-23/2016/20 z dne 16. 08. 2017 pridobila vodilna občina Kamnik (odobreni znesek znaša 600.482,97 €).

Agromelioracijsko območje Drnovo zajema 801 katastrsko parcelo v katastrskih občinah 1908 – Podgorje in 1909 – Šmarca (občina Kamnik), 1905 – Moste, 1906 – Suhadole in 1907 – Križ (občina Komenda) ter 1938 – Mengeš (občina Mengeš). Skupna površina območja znaša

310,25 ha. Načrtovana izvedba agromelioracije na Drnovem bo obsegala gradnjo novih poti v skupni dolžini 9.224 m in razgradnjo starih poti v skupni dolžini 465 m.

Območje Nasovče – Kaplja vas pa obsega 291 katastrskih parcel v katastrskih občinah 1904 – Kaplja vas in 1903 – Nasovče. Skupna površina območja znaša 115,11 ha. Načrtovana izvedba agromelioracij na tem območju bo obsegala gradnjo novih poljskih poti v skupni površini 17.672 m², razgradnjo obstoječih poljskih poti v skupni površini 5.304 m² in odstranitev kamnitih osamelcev na površini 61.257 m².

GLAVNE DEJAVNOSTI:

V okviru aktivnosti se bodo na obeh agromelioracijskih območjih zgradile nove gramozne poljske poti (zakoličba poti, izkop humusa oz. gramoza z odvozom, dobava in vgrajevanje gramoza s planiranjem...), razgradile se bodo stare gramozne poti (izkop in odvoz materiala, vgrajevanje humusa, planiranje...), na območju Nasovče – Kaplja vas pa se bodo dodatno odstranili še kamniti osamelci.

CILJI:

Način rabe kmetijskih površin v preteklosti je zabrisal meje parcel in dostope do njih. Z denacionalizacijo se je v naravi sicer vzpostavila parcelacija glede na strukturo rabe in uporabnike zemljišč (lastnike oziroma najemnike), a parcele običajno niti niso soležne, da bi omogočale racionalnejšo rabo, poseben problem pa predstavlja pomanjkanje dovoznih poti. Lastniki morajo svoje dostopne poti urejati celo z najemom zemljišč. Agromelioraciji bosta rešili tudi ta problem – lastniki bodo dobili dostope do svojih parcel, neracionalne poti pa se bodo sanirala. Nekateri uporabniki so se v določeni meri že organizirali in zaokrožili zemljišča, pri tem pa so si morali vzpostaviti zakupna razmerja, kar povečuje stroške proizvodnje tudi na račun zakupnin. Lastniki zemljišč želijo svoje parcele uporabljati v okviru katastrskih parcelnih meja in takšno uporabo tudi vpisati v registre rabe zemljišč. To se bo uredilo s komasacijskim postopkom, ki bo poleg ostalih učinkov imel velik vpliv še na med sosedsko usklajenost rabe in posledično na ustrezno obdelanost kmetijskih zemljišč. Izvedba komasacij je zato iz več razlogov nujna, agromelioraciji pa sta njun logičen zaključek.

Komasaciji in agromelioraciji bosta zasledovali predvsem naslednje cilje:

- najprimernejšo zamenjavo zemljišč med lastniki,
- razdelitev zemljišč kmetovalcev glede na primernost zemljišča za posamezno zvrst pridelave,
- novo parcelacijo zaradi razdelitve glede na interese posameznikov ali skupnosti,
- varovanje zaščitenih rastlinskih in živalskih vrst ter naravnih habitatov,
- delitev kmetijskih gospodarstev in površin v obdelavi glede na potrebe varovanja naravnih virov,
- omogočanje trajnostne rabe prostora,
- urejen dostop do parcel,
- strnjeno kmetijsko površino brez vmesnih zarasti, enotno in utrjeno konfiguracijo terena, ki omogoča sodobne tehnologije pridelovanja,
- ustrezno speljano infrastrukturo za boljše funkcionalno uporabnost zemljišč,
- manjšo transportno in tehnološko logistiko, ki bo časovno in finančno razbremenila kmetije, z manjšo porabo pogonskih goriv in maziv pa tudi okolje,
- urejene dostope, ki omogočajo rabo novejših kmetijskih mehanizacij,
- z dostopi do parcel bodo zemljišča bolj zanimiva za večje kmetije (dodatni nakupi zemljišč).

Z racionalnejšo ureditvijo dostopov in ugodnejšo zaokrožitvijo GERK-ov se bodo zmanjšali stroški pridelave na enoto zemljišča. Stroški strojev so zaradi pogostejšega obračanja in težjega manevriranja na koncih parcel namreč večji pri manjših kot pri večjih enotah rabe.

Pričakujemo tudi nekoliko povečano površino kmetijskih zemljišč na račun odstranitve zarasti, ureditve depresij, utrditve robov melioracijskih jarkov ter racionalnejše izvedbe transportnih in dostopnih poti.

PRIČAKOVANI REZULTATI:

Poleg očitnih učinkov – racionalizacija ekonomskega vidika kmetijske proizvodnje – bosta komasaciji skupaj z agromelioracijama in ureditvijo poti dolgoročno vplivali tudi na ohranjanje kmetij (socialni učinek), saj se zaradi izboljšanja pogojev obdelave in posredno tudi ekonomskega položaja kmetije več naslednikov odloča za nadaljevanje kmetovanja. Z izvedbo komasacij in agromelioracij pa se bo zmanjšal tudi obremenilen vpliv kmetijstva na okolje.

POVEZAVE:

- spletna stran Evropske komisije - http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_sl.htm

- spletna stran Programa razvoja podeželja - <http://www.program-podezelja.si/sl/>